

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione

Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
Félévre 3 mési 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 órára 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
Főlvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelék B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1890 november 23

Megjelenik minden vasárnap

23 novembre 1890

A tengeri jelzálgról

írta:
Dr. FEICHTINGER ELEK

II.

Az első fejezetben kifejté szerző miben rejlik a tengeri jelzálgró intézménye és szellőzteti azon kérdést ha valjon a tengeri jelzálgró kifejezésére a hipoteca navalis (hajó jelzálgró) vagy a hipoteca maritima (tengeri jelzálgró) kifejezés volna-e inkább elfogadható anélkül azonban hogy e kérdésnek nagyobb fontosságot tulajdonítana. Szerinte csak az fontos hogy a tengeri jelzálgró fogalmát, tüztesen határoztassék meg; és ugy folytatja „a tengeri jelzálgró egy, idegen hajót terhelő, követelés biztosítása végett alkotott dologbani jog, (jus in re) melynek erejénél fogva a hitelező ha követelése az adós részéről a lejáratkor kinem fizetetik, magát a zálgróval terhelt hajó eladása által kielégítheti.“ Áttér azután szerző azon előnyök ismertetésére, melyekkel a jelzálgrólag biztosított követelés bír, az ily módon nem biztosított követelésekkel szemben, és kimutatja hogy a teljesen a hajózáás esélyeitől függő hajó kölcsön (prêt à la grosse) intézménye a mai hitelviszonyoknak töb-

bé még nem felel, és hogy az, a jelzálgrólag (mely még a hajó építése alatt is érvényesen köthető) behozatala által a gyakorlatból teljesen ki is szorítható. Boncz kés alá veszi később a *warranton vagy miá* privilegiált jogezimeken alapuló követelések érvényesítésének, modozatait, és azon eredményre jut, hogy az egyedül hatályos megoldás mindig a jelzálgrólagi biztosítás. Ezek előrebocsátása után részletesen ismerteti a tengeri hajó fogalmának, jogi feltételeinek, tulajdon és birtokjogának meghatározását, és kimutatja hogy a jelzálgrólag intézménye a tulajdonjog szabadsága és függetlenségének nem prejudikál. Felemlíti e helyütt azon áramlatot is mely ezen intézmény ellen a hamburgi konferencián nyilvánult, valamint azon küzdelmet melyet a francia biztosító társaságok fejtettek ki, az 1874 iki francia törvényvel szemben; és tanulmányának első fejezetét a hajóaljstrom (hiteltelek-könyv) fogalmának és berendezésének ismertetésével fejezi be.

A második fejezetben a görög, romai és középkori történeti előzmények előre bocsátása után ismerteti a bretanyi és normandiai szokásjogot, az 1612 iki burdeosi parlamenti Declariót, az 1681 i-

ki francia „Ordonnance, és az 1807 iki Code de commercenek tilalmait; áttér azután az angol Merchant shipping act és a Mortgage of the ships intézményeinek ismertetésére, és előadja az északamerikai mortgage és a Kanadai hajó jelzálgrólag szabályozását; ezek után részletesen tárgyalja az újabb francia belga, németalföldi, dán, német, olasz, orosz, finn, görög és uruguayi hajó jelzálgrólag intézmények történeti fejlődését és törvényes szabályozását. Komparatív módon tárgyal némely speciális kérdést is; mint a hajóépítése alatt kikötött jelzálgrólagot, az eventuais jelzálgrólagot a jelzálgrólag tengeri biztosítási ügylethez való viszonyát, és e fejezetet azon kérdés részletes ismertetésével zárja be hogy a „lex rei sitae“ elve a tengeri jelzálgrólag intézményére mennyiben nyerhet alkalmazást.

A harmadik fejezet a következő kérdésekről tartalmaz beható és mindig komparatív ismertetést: a) a jelzálgrólag jogi természetéről; b) a jelzálgrólag tárgya helye és terjedelméről; c), a jelzálgrólag adós alanyi jogképességéről; d), a meghatalmazási jelzálgrólagról; e) a jelzálgrólag szerződés alakjellekeiről; f), a jelzálgrólag nyilvánosságáról, különösen Franciaország, Belgium,

Anglia, Németalföld, Porosz és Olaszországban.

A negyedik fejezetben szerző a rendszer alapfeltételeinek ismertetése után áttér a hajó megsemmisülése és szerencsés megérkezéséből levont hipotézisek fejtegetésére, ismerteti a végrehajtás és az előnyös sorozás jogát, különösen azon esetben ha a hajó eladásából befolyt vételár felosztási tárgyalásánál több jelzálgrólagos hitelező érvényesíti jogait; beszél azután a jelzálgrólag jogok megszűnési módjairól, és igen érdekesen fejtegeti hogy a francia „droit de purge“ speciális intézménye, melynek fogalmát következésképp adja: „egy a személyes, felelősséggel nem bíró harmadik szerzőnek a törvény által biztosított oly kedvezmény melyszerint ő a saját szerzési jogezimének nyilvánkönyvi bejegyzése alkalmával a jelzálgrólagos ingatlanra előbb bekebelezett összes követelések törlesztésének kérelmezése által, azon ingatlant ezen terhek alól felszabadíthatja“ a tengeri hajókra mennyiben nyerhet alkalmazást, és végül ismerteti azon jogelveket, melyek szerint a hajónak bírói uton való eladása az egyes országokban szabályozva van.

Az ötödik fejezetben szerző, megismerteti az olvasóval a spanyol kereskedelemjogi szakirodalmat,

A „Fiume“ tárczája

A TENGERI HADVISELÉS FEJLŐDÉSE AZ ÓKORTÓL KEZDVE AZ ÚJKORIG.

Heményi Antaltól.

V.

A vitorlás hadügy elérte tökélyének legmagasabb fokát, de egyidejűleg már találkozunk azon újítás első jelenségeivel, a mely hivatva volt annak mellőzését előidézni. A gőz lett a mozgató erő. Azonban sok időbe telt, mielőtt annak a hadi flottáknál való általános alkalmazására eltekintették magukat; még a jelen század közepén is tapasztalt tengerészek komoly kétkedésekkel viseltettek az iránt: valjon a gőzös használható-e voltaképeni csatahajónak? A régi sorhajónak oly annyira erősen megállapított híre volt, hogy csak igen nehezen tudtak tőle megválni, és midőn a gőzösök kizárólagos használatának szükségét már felismerték, kezdetben mégis átmenetileg megtartották a sorhajó típusát.

Eleint úgy vélekedének, hogy a hadi tengerészetnél a gőzöskéket csak szállítási és felderítési célokra lehet használni; de csakhamar mutatkozott, hogy a vitorlások képtelenek a hadi gőzöskékel szembe szállni. Még a krími hadjáratban is — ezuttal utóljára — vegyes flottákat használtak; sőt ez időben az orosz

vitorlások. Sinopénél megverték a török hajórajt. Amde épen ezen háború — bármi szegény is lett legyen tengeri eseményekben — volt épen az, mely bizonyította, hogy általánosan el kell fogadni a gőzt. Ezen maggyőződéssel egyidejűleg a tüzérségnél is nagy változások következtek be. Megjelentek a vont ágyúk, nemkülönben — és pedig növekedő mértékben a nagy újatörötek és óriás lövegek. Majdnem egyidejűleg lépett fel a páncélozás eszméje, mint elleneszköz az új tüzérség hatása ellenében.

A tengerészet most nehéz helyzetbe jutott. Alig hogy belenyugodtak a gőzbe és megfontolták volt azon változtatásokat, a melyek általa különböző irányokba szűk-égszek lettek, az új tüzérséget is számba kellett venni s állást foglalni a páncélozás kérdésében. Ezen körülmények azonban teljes felforgatást vontak maguk után. Az új alakzatoknak egyszerű alkalmazása a régi hajó típusokra észszerűtlennek bizonyult. Megkísérelték ugyan eleinte s így keletkeztek a legregibb rendszer szerinti páncélos oldaltűzi hajók. Amde a lövegeknek növekedő áttűt erejével aránylag növekedett a páncéllemezeknek vastagsága is és ezen növekedéssel előállott a teljes páncélzati lehetetlenség, más részről megint — a páncélzati növekedéssel — a nagy és hatályos s ez okból csak kis számban alkalmazható ágyúknak szükségessége. Mindezek folytán a hajók típusa alap-

san megváltozott. De mintha e változásokkal még nem lett volna elég téve, a páncélozott hajók föllevenítették emléket az ékori támaszkodóknál használtott sarkantyúknak.

Ha nem remélhetők elpusztítani az ellenséges hajót a lövegek hatályosságával, akkor talán mégis el lehetett azt érni a teljes gőzérővel nekiramodó páncélos hajóóriás lökéréjével, ha sikerült a dőlést az ellen-éges hajónak valamely víz alatti része ellen intézni. A hajó, saját páncéla növelte erőmomentumát és az orozatnak e célból adott sajátoságok plak-zatával meg volt adva a dőlés lehetősége. Néhány példa, különösen a híres liszai csata, melyben a Ferdinand Maxfragata dőlésevel elsüllyesztte a Re d'Italia olasz páncéloszt, meg is mutatta azon sikert, mely ügyesen keresztülvitt dőléssel elérhető.

Tegethoff, kit méltán sorolhatni minden idők legnagyobb admirálisai közé, mint tudjuk, e csatában az ékalakot használta a támadásra, és fényes győzelmet vívott ki a kétszerte erősebb olasz hajóraj fölött.

De még itt sem állapodtak meg a változások. A modern technica ugyanis megajándékozta a tengerészetet egy új fegyverrel, a torpedóval. A mi a régieknek a görög tűz, továbbá a gyújtós hajók alakjában durva körvonalakban lebegett szemük előtt, kézzelfogható alakot nyert az új találmányban. A torpedó kérdés-

nek néhány éven át a napirenden első szerep jutott, és bizonyos iskola, melynek legkiválóbb képviselője az 1887-ben meghalt Charnes Gábor francia író volt, ezen fegyvert a jövő háború elsőjének, majdnem egyedüli íjének, jelentette ki a tengeren és azt akarta, hogy az úszó hadi anyagot ezen nézetekhez alkalmazzák. Ami azután felforgatta volna mindazt, ami az utolsó 25 évben történt.

Anélkül azonban, hogy a torpedó fontosságát félreismernék, nyugodt megfontolás után belátták, hogy eszélytelen és alaptalan eszelkedet lenne a létező többi hadi eszközöktől lemondani annál is inkább, miután azon kevés újabbkori háborús eset, mely a tengerészeti újításoknak gyakorlati alkalmazását megengedte, sokkal gyérebbek voltak hogy sem azokból teljesen találó következtéseket levonni szabad lenne.

Hosszú az út a néhány fegyverrel megrakott ókori nyílt járóműttől az óriás páncélosig és a nyilsebességű torpedónaszádig, a gerelytől és íjtól a kilencz métermáza súlyú acéllövegeket vető szántz tonnás ágyúig, s a szakadatlanul dolgozó gépágyúig. Számítatlan csatának nyomain találhatók a haladás eme pályáján; hatalmas szellemi és physikai erőfeszítések jelzik azt és rajta az emberiség legmagasabb javaiért küzdöttek, nem ritkán azonban szakmány és aljas nyereségért. A népek sorsát nem egyszer a

és különösen kiemeli a tengeri jogi szakirodalomból azon munkákat melyek a tengeri jelzálóra vonatkoznak. Bonczolóra veszi azután a létező tengerjogi törvények egyes intézkedéseit és a jelzálói intézmény behozatalának előzményeit u. m. a hajótulajdonosok kérvényét, a földrajzi társulat és a hajósok kongresszusainak munkálatait, azután az 1886 évi általános kongresszus tanácskozásainak egyes mozzanatait és eredményét, és e fejezetet annak előadásával zárja be hogy állottak a hajójelzálóg kérdése tekintetében a viszonyok szerző munkájának meg jelenése idejében (1888).

Lisztforgalmunk.

Az egyes magyar piacokról folyó évi október hóban a következő mennyiségű liszt érkezett vasuton Fiuméba és Triestbe:

	Fiume	Triest
Budapest	65318.00 qn.	7837.23 qn.
Debreczen	6222.00 „	204.00 „
N. Várad	3772.00 „	— „
Arad	3517.00 „	304.75 „
Losoncz	2131.00 „	— „
Szeged	1810.00 „	305.00 „
Szatmár	1020.00 „	— „
Károlyváros	816.00 „	— „
Temesvár	814.00 „	614.00 „
N. Kikinda	804.00 „	500.00 „
Csaba	510.00 „	— „
Vulencze	500.00 „	1403.80 „
Kaposvár	408.00 „	102.00 „
Miskolcz	408.00 „	— „
Kassa	408.00 „	— „
Sziszek	404.00 „	— „
Eger	306.00 „	714.00 „
M. Várárhely	306.00 „	203.00 „
Barcs	204.00 „	306.00 „
Hatvan	104.00 „	204.00 „
Dugoresza	101.00 „	— „
Delta	92.00 „	— „
Oravicza	— „	163.80 „
Összesen	89975.00 qn.	11861.68 qn.

Mely mennyiség a múlt év október havi mennyiséggel szemben 77576 métmázsza keveslehet mutat a fumei behozatalnál és 29042 métmázsza többletet a triestit behozatalnál.

tenger hőmpolygó hullámain elvetett kocka döntötte el. A mód és alak, az emberek és fegyverzetük változtak. Van egy körülmény azonban, mely mindig ugyanaz marad és nem változott: azon elemek t. i. mely mindezen események színhelyét szolgálták, a hatalmas és soha nem nyugvó oceánunk fontossága a forgalomra, a kereskedésre és a népek jólétére; oly állandó és örökéletű fontosság, mint a mily hallhatatlan elem a színhely, a mindig egy és ugyanolyan tenger!

Ezen okok pedig szükségszerűleg szülik a tengeri háborút. Minél inkább érvényesült és méltatott a tenger: nagy befolyása, annál nagyobb fontosságot nyert a tengeri hadügy. Oly időszakok amikor az hanyatlott, vagy csak úgy melleleg vegetált, kedvezőtlenek voltak az általános tengerészeti fejlődésre nézve. Ha ma nap mindenütt nagy gondot fordítanak a hadi tengerészetre, ez onnan ered, mivel mindinkább megértik a tengeri forgalom megérhetetlen jelentőségét; de ez bizonyossá teszi azt is, hogy ha egyszer mégis tágasra kinyílnak a János templom kapui, a tenger borzasztó küzdelmeknek fog ismét színhelye lenni. Hogy mily befolyást fognak e csaták a tengeri hadügynek még eddig ki nem próbált új alakjaira gyakorolni, ha valjon azokból egy új korszak fog-e keletkezni vagy nem — ki tudná azt ma bizonyossággal megmondani? Sőt talán javunkra is szolgál e bizonytalanság. „Quid sit futurum cras fuge quaerere!”

A folyó év első 9 hónaplan pedig a következő mennyiségű magyar liszt érkezett.

	Fiuméba	Triestbe
1890 január	69930.00 q.	6576.55 q.
február	69638.00 „	5828.98 „
márczius	70870.00 „	4892.00 „
április	65065.00 „	4375.04 „
május	75645.00 „	5568.90 „
június	62063.09 „	6065.41 „
július	58868.00 „	5612.38 „
augusztus	102730.60 „	6629.35 „
szeptemb.	103680.00 „	9642.69 „

Fiume kikötőjének hajó-forgalma.

1890 novem. 9-15-ig.

Fiume kikötőjében a fentjelzett időszak alatt megfordult összesen 209 hajó 33150 ton. tartalommal, és pedig érkezett 96 hajó 16688 ton. tartalommal, indult 113 hajó 16462 tonna tartalommal.

Ezek közül úresen érkezett 11 hajó 3675 tonna tartalommal, és úresen indult 12 hajó, 469 tonna tartalommal. Lobogó szerint érkezett 81 oszt. magy. 8 olasz, 3 angol, 3 norvég, 1 francia. Indult pedig: 100 oszt. magy. 8 olasz, 4 angol, és 1 norvég.

Fiume tengeri áruforgalma.

1890 novem. 9-15-ig.

Kikötőnk tengeri kereskedelmi forgalma a fentjelzett időszak alatt 139145.0 métmázsza, 1232698 darab és 421.7 köbméter tett ki, melyből a behozatalra 41325.5 m. m, 28479 darab, 9.7 köbméter; míg a kivitelre 97819.5 m. m, 1204219 drb. és 412 köbméter esik.

Származási és rendeltetési helyszerint kitéve az áruforgalom a következőképp oszlik meg:

	Behozatott:	mét. mázsa	darab	köbméter
Belföldről	11283.3	28479	9.7	
Olaszországból	4579.3	—	—	
Angolországból	1098.7	—	—	
Törökországból	661.6	—	—	
Kelet-Afrikából	71.1	—	—	
New-Yorkból	5000.0	—	—	
Oroszországból	18605.0	—	—	
Franciaországból	26.5	—	—	

	Kivittett	mét. mázsa	darab	köbméter
Belföldre	14615.4	8355	28.0	
Olaszországra	3458.6	217206	29.0	
Angolországra	15933.6	36000	96.0	
Törökországra	286.5	—	—	
Kelet-Afrikába	94.0	—	—	
Görögországra	441.6	312	—	
Franciaországra	18165.8	927340	—	
Máltára	9.6	412	20.0	
Indiába	146.0	—	—	
Belgiumba	18205.0	—	—	
Spanyolországra	17048.0	14594	239.0	
New Yorkba	9100.0	—	—	
Romániába	316.0	—	—	

A behozatalnak főbb áru: bor 7514.6 qn. közsén 1200 qn., faaru 5005.5 qn., kőolaj 18721.8 q., téglá. 4115 q., vas és acél 545.9 qn., gép 540.7 qn., gyümölcs 258.9 qn., zöldség 106.6 qn., zsír 222 qn.

A kivitelnek pedig mint főbb áruk szerepelnek: szilva 7348.9, cukor 3751.2 qn. bors 12247.6 q., árpa 14569.6 q., bab 3306.1 qn., rizs 1236 qn. liszt 31277.4 q., repce 4100 qn., zöldség 1538.8 qn. ásványvíz 2671.3 q. barnakő 5000 qn. cserkivonat 3709 q. donga 1010880 drb. szál-fa 239 köbméter és cserfa 116 köbméter.

A gabona neműek kivitele az egyes országok szerint a következőképp oszlik meg:

	KIVITETT	buza	mét.	mázsza.
Belföldre	2036.3	—	—	—
Olaszországra	711.3	—	—	—
Franciaországra	9599.0	—	—	—
tengeri.				
Belföldre	708.9	—	—	—
árpa.				
Belföldre	60.4	—	—	—
Olaszországra	304.2	—	—	—
Belgiumba	14205.0	—	—	—

	bab.
Belföldre	31.1
Olaszországra	50.0
Angliába	100.0
Franciaországba	1200.0
Spanyolországba	125.9
New-Yorkba	1800.0
liszt.	
Belföldre	4898.6
Angliába	2326.2
Görögországra	24.6
Franciaországba	7105.0
Spanyolországba	16923.0

A kikötői tárházak által közvetített áru-forgalom.

1890 novem. 2-8-ig.

Kikötőnk tárházai a fentjelzett időszak alatt a vasuton érkezett gabona és más áru nemekből betároltatott összesen 17420 métmázsza áru, mely az előző hétről visszamaradt állománytól együtt 124220 métmázsza készletet képez. E készletből a fentjelzett időszak alatt hajók rakodására kitéve 21620 m. m.; maradt tehát november 15-én 102600 m. m. állomány.

Helyi és különféle hírek.

Ő Felsege a királyné nevénapját az idén is a szokott ünnepélyességgel ülte meg városunk. A név ünnep előtt estén a városi zenekar járta be a város utcáit s másnap délelőtt 10 órakor a főszékesegyházban Fölvi kanonok fényes segédlettel ünnepélyes nagy misét tartott, melyen Gróf Zichy Ágost kormányzó Ő Excellentiája, Zeyk A. József miniszteri tanácsos, Catinelli Maximilian tábornok, Hoffmann térparancnok Ciotta polgármester, a cs. és kir. közöshadsereg és a magyar honvédség tisztikara, az összes állami hivatalok kiküldöttjei, az iskolák tantestületei és nagy számu díszes közönség vett részt. A nyilvános épületeken, konzulok lakásain zászlók lengtek s a kikötőben horgonyzó hajók lobogó díszet öltöttek.

Személyi hírek. Vilmos Ágost bádeni nagyherceg és neje Maria szül. Leuchtenberg hercegnő folyó hó 19-én este a szentpéterei gyorsvonattal városunkba érkeztek. Ő Fenségeiket Leuchtenberg György és Miklós hercegek fogadták, kik még ugyanaz nap délután egész Mattugleig eléjük mentek. A fenséges pár az Europa szállodában vett szállást. Dr. Cattij György kórházi főorvos a Koch-féle gyógymód tanulmányozása végett tegnap előtt este a szentpéterei gyorsvonattal Berlinbe utazott.

Gróf Zichy Ágost kormányzó Ő Excellentiája a fumei munkás egyesület tagja. A fumei munkás egyesület a múlt havi ülésének határozata alapján folyó hó 16-án délelőtt küldöttséget menesztett Zichy Ágost gróf kormányzóhoz, mely küldöttség a munkás egyesület tiszteletbeli tagságának elfogadását kérve a tagsági okmányt nyújtotta át Ő Excellentiájának.

Ő Excellentiája a legszívesebben fogadta a küldöttséget s a megtisztelést elfogadva örömet fejezte ki, hogy a fumei munkás egyesület, rövid fennállása óta oly szép haladásnak örvend, mely haladás határozottan a fumei munkás osztály szép összetartásának bizonyítéka. Ő Excellentiája huzamosabb társalgásban a munkás házak építése tárgyában is élénk érdeklődéssel kérdőzködött.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. k. miniszter Nyírő Gábor kereskedelmi tengerész kapitányt a „Stefanie” Adria gőzös volt parancsnokát, ideiglenes minőségben fumei m. kir. révkapitányává kinevezte. Öszintén gratulálunk a derék szakférfiu méltó kitévéséhez. — A vallás- és közoktatási ministerium Lázár Károly okl. tanítót a herkules fürdői állami iskolához; — a m. kir. tengerészeti hatóság Matisz János tanárt mint tudományosan képzett és Thierri Herink lovagot mint

gyakorlatilag képzett szakértőt, a központi halászati bizottság tagjává nevezte ki.

Gyász. Özv. Fésüs Györgyné szül. Pichler Mária asszony, Fésüs Béla miniszteri oszt. tanácsos édes anyja, Budapestben életének 82-ik évében folyó hó 15-én, szombaton jobblétre szenderült. A köztisztelőben álló tanácsosnak ez uton is a legmégebb részvétünket nyilváníttuk. **Bóvo Ricci Mihály** a helybeli torpedógyár pénztárnoka, nyug. hadi tengerészeti számtiszt, a koronás érdem kereszt, hadi érem, és több idegen rendek tulajdonosa, a helybeli Filharmonikai társulat és Vadász egyesület elnöke és számos társulatnak tagja rövid, de fájdalmas szenvedés után folyó hó 19-én d. e. 11 órakor élte 54-ik évében elhunyt.

A boldogultnak hült tetemeli tegnap előtt pénteken, nagy részvét mellett tetetett örök nyugalomra.

Városi képviselőség.

A városi képviselőtestület belügyi szabályzatának 28-ik §-sa s e testület folyó évi október hó 24-én tartott ülésében hozott határozat értelmében alant közöljük a legutóbbi három évi időszak alatt tartott 101 ülés (1887 december 3-tól 31-ig 4; 1888-ban 23, 1889-ben 30 és a folyó évben 32) alatt bejelentés és bejelentés nélkül hiányzott tagok névsorát:

	bejelentés*)	bejelen-
	nélkül	téssel
Adamich Lajos	16	12
Dr. Bellen András	1	1
Dr. Benzan János	1	—
Bolf Antal	35	12
Böhm Oszkár	41	11
Cante József	23	21
Carina János	4	22
Dr. Catti György	46	19
Chiacich Mihály	59	24
Chierego József	12	5
Corossacz János	19	17
Casulich cav. Lajos	10	10
Dr. Dall' Asta Szaniszló	9	8
De Domini V.	2	9
Dr. Dell' Oste G. B.	8	7
Derenzini Ferenc	30	3
Descovich Henrik	15	10
Descovich Natale	63	17
Deseppi Carmino	5	17
Domicich Mátyás	28	13
Gelletich János	10	13
Dr. Gelletich Miklós	—	21
Gerbaz Herman	8	13
Dr. Giacich A. F.	6	5
Gregorich Otmar	—	—
Henke József	12	9
Jellouscheg János	14	1
Jeruscheg L. János	1	2
Kucich Ferenc	32	16
Leárd József	23	45
Letts Bar. Dr. F.	10	32
Luppis A. F.	40	15
Maderspach Sándor	15	7
Malle cav. Marziale	6	14
Mayländer József	28	10
Milencich cav. Péter	1	2
Minach János	10	21
Mohovich Ernő	1	1
Ossoinack Lajos	33	10
Peretti de Lajos	35	33
Dr. Pillepich Agost	7	10
Poschich A. F.	9	10
Prodan János	8	14
Rack Péter	20	8
Dr. Rindlich János	28	26
Dr. Semann Antal	17	1
Segnan Ferenc	16	20
Serdoz József	12	1
Simonich Antal	31	31
Smoquina A. F.	5	20
Superina Lőrincz	31	9
Thierry cav. Henrik	—	5
Verzenassi József	8	9
Weber Frigyes	16	14
Wild Antal	7	2

*) Az itt jelzett számok csakis az 1889 évi és a folyó évben tartott, összesen 64 ülésre vonatkoznak.

Azon képviselők kiknek nevei cursiv betűkkel vannak nyomtatva mandatumukat a következő három évi időszakra is megtartják.

Nagylel- hogy boldo-
ben 30 ez-
tárát Fium-
lly körül-
hogy a vár-
delkezésre

A fium-
se. A fium-
házak épít-
elhalasztó-
ben mi d-
gyűlés hat-
gok száma-
érvényben

A mag-
let fume-
kor kiránd-
fiak a Caff-
dig az elu-
Pehlinbe-
Károly fel-
eredetéről

A fium-
zett felöl-
hó 16-án
Ez alkalom-
tott szabad-
jelent közö-
giche” cím-

Előadó
néhány é-
tárgyalni,
aránylag
hogy az e-
századunk-
metzetett

rányban a
angolok in-
Vilmosé a
volt az el-
hatóbbtan-
krit nyelv-
termékeit,
tudos a k-

nek roko-
a legtöbb-
E tájé-
bevezetés-
Fejtegette-
e fontos a-
hangtan f-

li fontoss-
Néhany
amaz alak-
szóknak a-
mennők f-
fenmarad-
gi része v-

mos péld-
lott, hogy
változik,
kező értel-
met schle-

defiből c-
egész ská-
E fejteget-
lenténe
gyanis, kü-
got jelölő

glalkozás-
később
tisztisége-
megjelöl-
tatnak. L-

kozunk, M-
szó jelent-
mukat fe-
me már a-

A nép-
lenségere-
mét; meg-
nem birv-
magyariz-

vége aká-
lentést s-
nia.
Befejez-
péről szó-
örzésnél-
nyelvek t-
ját találh-

zón a szó-
jában a sz-
a hangsúly-
Ez óvja n-
Ha hosszú

Nagylelkű ajándék Értesülünk, hogy boldogult báró Ricci végrendeletében 30 ezer forint értékű díszes könyvtárát Fiume városának ajándékozta. Ily körülmények közt van kitétel arra, hogy a városi könyvtár a közönség rendelkezésére mielőbb megnyitassék.

A fumei munkás egyesület gyűlése. A fumei munkás egyesület a munkás házak építési tárgyában a már többször elhalasztott gyűlést saját nagy termében ma déli 12 órakor tartja meg. E gyűlés határozmányai az egybegyűlt tagok számára tekintetbe vétele nélkül érvényben fognak maradni.

A magyarországi kárpátgyűlés fumei osztálya. ma d. u. 2 órakor kirándulást rendez Pehimbe. A férfiak a Caffè Grandeban a hölgyek pedig az elnök lakásán gyűlekeznek.

Pehimben a pihenő alatt Schlemmer Károly felolvasást tart. „A turisztaság eredetéről”.

A fumei tanári kör által rendezett felolvasó estélyek másodikik f. hó 16-án múlt vasárnap tartott meg. Ez alkalommal Dr. Berghoffer József tartott szabad előadást a szép számmal megjelent közönség előtt „Scorverie glottologica” cím alatt.

Előadó az ő-szehasonlító nyelvészet néhány érdekesebb kérdéséről óhajtván tárgyalni, megemlékezett a tudományok aránylag fiatal koráról. Hangsúlyozta hogy az e szakbeli alapvető munkák csak századunk elején irattak ugyan, de figyelmet érdemelnek arra is, hogy a mozgalmat ez irányban a múlt század utolsó tízezéiben az angolok indították meg, kik közül *Jones Vilmós* a legnagyobb érdem, mert ő volt az első, ki mint Bengália főbírája behatóbb tanulmány tárgyává a tetteaszanszkrit nyelvet és irodalmának örökbecsű termékeit. Ő volt egyszerűsége az első tudós a ki fölismerte a *Védák* nyelvének rokonságát a görögleg, latinál és a legtöbb európai nyelvel.

E tájékoztató elmondott történeti bevezetés után áttért az etimológiára. Fejtette, miben áll a nyelvtudomány e fontos ágának feladata és kiemelte a hangtan fiziológiai jellegét és rendkívüli fontosságát a szófejtés szolgálatában.

Néhány jellemző példán bemutatta amaz alakbeli változásokat, melyeken a szókincs a századok folyamában át kell menniük föltötte ritka lévén a szótest építménye. De nem csak a szó anyagi része van kitéve a változásoknak, hanem szellemi része, a jelentés is. Számos példát sorolt fel, melyekből kivilágolt, hogy a jelentés néha annyira megváltozik, hogy látszólag még az ellenkező értelemben is átesap így p. a. német *schlecht* szónak mai értéken az eredetiből csak is a jelentés fejlődésének egész skálájával magyarázhatjuk meg. E fejtegetései közben, egy sajátosság elmentre mutatott rá. Némely szavak ugyan, különösen az egyházi és világi rangjelölők, eredetileg a legszerényebb foglalkozások kifejezésére szolgáltak és csak később jelölték meg velük ama kiváló tisztségeket és rang fokozatokat, melyek megjelölésére mai nap tényleg használtnak. De a dolog visszajárat is találkozzunk. Megesik gyakran, hogy valamely szó jelentésének fejlődésében hanyatlást mutat fel olyanynyra, hogy mai értelmé már alig emlékeztet a régre.

A népies szómagyarizát érdekes jelensége is, felhívta a hallgatók figyelmét; megtörténik **nyelvi** hogy a szép nem bírva valamely szót kellően megmagyarázni addig változtat alakján míg végre akár reáll, akár reá nem illő jelentést sikerül valahogy belemagyaráznia.

Befejezésül a hangsúly fontos szerepéről szólt a szavak hangalakjának megőrzésénél. A létért való küzdelemnek a nyelvek történetében is nem egy példáját találhatjuk. E harcban ugyanis a zón szótág szoktatású lényegbe alakjában a szászodok viszontanságait melyre a hangsúly megőrző erejével reánehedzik. Ez óvja meg a szótágokat az anyászóztól. Ha hosszabb szavak egyszerűtagukká szu-

gorodnak össze, rendszeren a hangsúlyos szótag éli túl társait.

A mai hangalakok rövidebb és romlottabb voltából önként következnek, hogy a nyelvek anyagi részéről a hangokról szólva, helytelenül élünk a „fejlődés” szóval, mert voltaképen nem fejlődéssel hanem folytonos hanyatlással van dolgunk.

Ma, f. hó 23-án a felolvasásra jelentkezett köri tag hirtelen rosszul léte miatt nem lesz, felolvasás.

A magyarországi Kárpátgyűlés fumei osztályának kirándulása. Ezen osztály, melynek megalakulását annak idején jeleztük s most örömmel tudatjuk, hogy már a 200 at meghaladó tagja van, rövid fennállása óta máris két kirándulást rendezett; az első folyó hó 9-én Grohova, a második pedig múlt vasárnap St. Catterina, Pulaz és Brasciná. Az osztály igazgató választmányá Schlemmer Károly elnök indítványára ugyanis elhatározta, hogy a téli évad alatt, mely távolabb kirándulásokra nem egészen alkalmas, lehetőleg minden ünnep — és vasárnap rendeztesse kizárólag fumei területen fekvő helyekre kirándulások, hogy alkalomnyújtassék a tagoknak első sorban a fumei, tehát hazai terület érdekesebb pontjait, tájszépségeit megismerni, a mi annál nagyobb díszetértés elismerést érdemel, mert a fumeiek eddig inkább csak a horvát és osztrák területeket keresték fel.

E kirándulásokból a Fiuméhez tartozó alközségek szétszórta kis helyiségei, szegénysorsu s támogatásra szorult lakosságának is meglesz a maga haszna.

Az osztálynak Grohova rendezett első kirándulása a nem épen kedvező idő daczára igen jól sikerült és abban körülbelül 40, kizárólag férfi tag vett részt. Az indulás pont két órakor történt a Caffè Grandeből, honnét a tagok előbb az elnök lakásához vonultak az osztály díszes lobogóját átveendő s azután Belvedere s St. Catterinának folytatván útjukat, délután 4 óra tájt vonultak be Grohova. A szegényes kis helység lakossága szűnni nem akaró „Éljen” és „Evviva” kiáltásokkal üdvözölte az osztály lobogóját és a bevonuló tagokat.

Az osztály zászlójáról lévén szó legyen szabad felemlítenünk, hogy fehér alpszínű a magyar és fumei színek keresztezik egymást széles szalag alakjában; a keresztezés pontján, tehát a lobogó közepén a magyarországi kárpátgyűlés címe, egy havasi gyopár, díszlik és ezt sárga szalag övezi, melyen az osztály címe egyik oldalon magyar másikon pedig olasz nyelven olvasható. Az elnök által javasolt s saját rajza szerint készült valóban szépnek mondható s magyar és a fumei testvéresülést jelképező zászló a tagok részéről köztetséssel fogadtatott, elejtetvén a kezdetben indítványozott lobogó terve.

A mint értesülünk, az eredetileg tervezett lobogó készítésére Schlemmer Károly elnök ajándékozott az osztálynak egy magyar nemzeti zászlót, az új lobogó pedig Blasiich alelnök ajándéka. Grohovaiban megérkezvén a kirándulók, megtekintették a regényes völgyben fekvő helységet, majd a Rečina hegy-patak vizesét és a hegyomlást, melynek pár év előtt a faluscká áldozatává esett, az egészen elpusztulván.

Ot órakor társas oszonna volt Marsanich egyesületi tag és helyi ügynök osteriájában. Ez alkalommal a magyar és olasz nyelven mondott pohárköszöntők sorát Schlemmer Károly elnök kezdte meg az anya egyesület és annak nagyerdemű elnökét, gróf Csáky Albin nagyméltóságát éltetve. Befejezvéen pohárköszöntőjét az elnök, örvedetes tudomására hozta a kirándulásban résztvevő tagoknak, hogy ő exca gróf Csáky Albin az anyaegyesület elnökétől a következő tartalom táviratot kapta: „Téljes szívvel üdvözlöm a magyarországi Kárpátgyűlés fumei osztályát”. Köszölte továbbá, hogy a budapesti osztályhoz menesztett táviratára az osztály alelnöke dr. Téry Ödön szintén igen meleg

hangon válaszolt. Elnöknek ezen tudósításait lelkesen megéljenzették. Majd Blasiich alelnök Schlemmer Károly elnökre emelt poharat, kiemelvén annak az osztály gyors megalakulása körül szerzett érdemeit.

A magyarok és fumeiek testvéreségére, szeretett magyar hazánkra, Fiuméra és a fumei kárpátosztály felvirágzására stb... sikerült pohárköszöntőket mondtak még Fletzer Ferencz titkár, Sziklay, Schmidt, Czábesz, Walluschnig, és más tagok. Végül elénekeltetett a Szózat és a Hymnus, mely nemzeti dalaink magyar szövegét az osztály olasz ajku tagjai is tökéletesen ismerik és tisztá magyarsággal énekeltek.

Pont hat órakor a kirándulók visszaértek Fiume felé s daczára a nekieredt esőnek, a legvigabb hangulatban haladtak előre rögtönzött fátylavilágítás mellett s elérve egy közvefen az ut tövében tornyosuló szirthez, a mint az odamenetkor elhatározatott, megállapodtak. Schlemmer elnök a szirt élé lépett s rövid, de velős beszédben hirdette, hogy a mainaptól kezdve ezen sziklakapu Gróf Csáky Albin kapunak fog nevezetvén az anyaegyesület szeretett s érdemű elnökének tiszteletére, mit megörökítendő e helyen az osztály mielőbb emléktáblát helyezend el.

Az elnök beszédét viharos, szűnni nem akaró „Éljen” és „Evviva Csáky” kiáltások követték, miközben Schmidt János választmányi tag, az elnök felhívására odavágott a szirthez egy telt palack bort s ezzel a felavatás véget ért. Valóban meghiátó, lélekemelő jelenet volt ez: a sötét éjben fátylavilágítás mellett a lelkesen éljenző tagok csoportja, közepén az elnökkel s mögötte az osztály magasan lobogtatott zászlója, köröskörül kísérteties hegyek s lent a mélységben a tava esőrtető Rečina melabús moraja...

Fel nyolc óra tájban Fiumába érkezvén, a kirándulók az osztály lobogóját az elnök lakására kísérték s ott egymástól elbúszván, az elnököt lelkesen megéljenzették.

Igy végződött a magyarországi kárpátgyűlés a magyar és a fumeiek közti jó viszony mint szorosabbra fűzésére hivatott fumei osztályának igen sikerült s a részvevőket teljesen kielégített első kirándulása, melyen elnök előterjesztésére egyszerűsége elhatározatott, hogy a legközelebbi kirándulásra a tagok családjához tartozó hölgyek is meghívassanak, felkérvevén az osztály fíradhatatlan elnöke, hogy a szükséges intézkedéseket tenné meg, a mit az készségesen meg is ígért.

Az osztály f. hó 16-án tartott kirándulásáról szóló tudósítást jövő számunkban közöljük.

Egészségügyi hírek. A maltai kormányzó az egészségügyi bizottság meghallgatása után a Tripoliszból jövő hajók ellen fönállott vesztézárt f. évi október elsőjével megszüntette.

A maltai kormányzó továbbá, ugyancsak az egészségügyi bizottság meghallgatásával f. évi október 7-én 150. sz. a. kelt rendeletét is hatályon kívül helyezte és elrendelte, hogy a 30 napi határidő, a melyen belül a f. évi 101,150 és 151 sz. a. kelt rendeletek értelmében a Spanyolországból, Seiriából és Carmaniából jövő hajók a maltai kikötőbe nem mehettek, 21 napra szállítassék le és megengedte, hogy azon hajók is, a melyek ezen határidőn belül érkezének, szénrakodás céljából a maltai kikötőket érinthessék, mindazonáltal ama megszorítások alkalmazása mellett, a melyek a kormányzósági főorvos hozzájárulásával e tekintetben megállapítva lesznek.

A tuniszi egészségügyi tanács f. évi október 28-iki ülésén a következőket rendelé el.

1.) A postaszolgálat Tripoliszszal ismét fölvetetik a rendes föltételek mellett.

2.) A vilájtól jövő érkezvények el-

len elrendelt vesztézárt megszüntették, mindazonáltal a következő megszorításokkal:

a.) az érkezvények az első kikötőben, melyet Tuniszban érintenek, egészségügyi vizsgálat alá velendőék.

b.) a járvány továbbhurozolására alkalmasnak mondott áruk közül az első osztálynak kirakása továbbra is tilos;

c.) az utasok csak azon föltétel mellett vehetők föl a hajókra, ha egy a francia konzul által láttaozott bizonyítványal igazolják azt, hogy a beszállás előtt úgy ők maguk, mint podgyászuk és málhájuk fertőtelenítve lettek.

A hajók, melyek zarándokokat vittek és Tripolist érintették, 8 napi vesztézárt alá velendőék.

Óriási gőzhajó. Londonból írják hogy Barbany hajó mérnök egy óriási aczél hajó építést tervez, mely súlyánál fogva a legnagyobb hullámok mozgását se fogja érezni és szilárd építése biztosítani fogja a hajótöréstől. A hajó 305 méter hosszú és 91-5 méter széles lesz, gépezete pedig 60,000 lóerővel fog dolgozni.

Angol közlekedési ügyek*)

London, 1890 november ejején.

A hajótulajdonosok szövetkezetének strikeja.

Néhány nap óta egy új strikenak veszélye tartja aggodalomban és izgatottságban Anglia lakosságának nagy részét, egy új fajta strikenak, a legnagyobbak és legborzasztóbbnak, melyre a modern életben gondolni lehet. A hajótulajdonosok megúván a rakodó-munkások követeléseit s különösen felbőszülvén a munkások egyesületeinek hajthatatlanságán és kíméletlenségén, egész komolyan azt tervezik, hogy összes terherhajóikat pihenőre küldik (lay up) mindaddig, míg a munkások magaviseletét meg nem törlik. Ennél nagyobb merénylet az emberiség közzöléte ellen csak egyet lehet képzelni: ha a földbirtokosok megvonnák földjeiket a termelés elől. Az egész világ hajótorgalmának majdnem kétharmada tisztán angol kézben van s ennek a forgalomnak teljes megakasztását tervezik ma az angol hajótulajdonosok csupán azért, mert az azelőtt baromszámba vett dockmunkások mintegy másfél év óta egyesülési erejük öntudatára ébrednek s ez erejük gyakorlatában helyenkint semmibe sem veszik a munkaadóknak eddig föltétlenül uralt érdekeit.

Hosszú és fölösleges munka volna annak részletezésébe bocsátkozni, mint érezne meg minden civilizált ország ez új fajta strike-nak messzeható következményét. Nincs manapság ország, a legkezdtelegesebbeken kívül, mely a saját termékeiből meg tudna élni. Egyiknek lelmi szereit, másinak feldolgozó nyers termékeit, ennek érczeit, annak késziparckikei hiányoznak. A modern kereskedelem megváltoztatta az emberek szokásait, igényeit, új alakot adott a földi ethonografiai csoportulásainak. De az angol hajótulajdonosok nem törődve ezzel ép úgy, mint a saját munkásaik esetleges nyomorával, meg akarják mintegy állítani a napot, hogy tanúja legyen az ő küzdelmüknek. Legkiszámíthatlanabb volna lépésük eredménye épen Anglára magára, melynek sem gabona-, sem hústermelése nem födözi a szükségletnek felét sem s a melynek túlnyomós iparos lakossága a be- és kivitel megszüntő következtében menthetetlenül elveszne. S a veszélynek ez az óriás volta épen a vigasztaló a dologban. A hajótulajdonosok bármily komolyan készítsék elő terüket, a szándékolt strike egyszerűen lehetetlen. Elég bajos volt s Isten csodája volt a tavalyi londoni dockmunkásstrike-ot békés mederben lefolytatni; de ha az ország összes dockmunkásait megvonnák a kenyeret, ha a hajójáratok megszüntetése által megdrágulna — a minthogy okvetlenül óriásilag megdrágul-

*) Vasuti és közl. közlöny 138 számából.

1	12
2	1
3	1
4	12
5	11
6	21
7	22
8	19
9	24
10	5
11	17
12	8
13	9
14	7
15	3
16	10
17	17
18	13
19	13
20	13
21	13
22	5
23	9
24	1
25	2
26	16
27	45
28	32
29	15
30	7
31	14
32	10
33	1
34	21
35	1
36	10
37	33
38	10
39	10
40	14
41	8
42	26
43	1
44	20
45	1
46	31
47	20
48	9
49	5
50	14
51	2

is az 1889 évi eszen 64 úlése cursiv betűkumaiakat a kö-megtartják.

na az élet s megakadna szén, a vas, a vegyi és a szővött stb. árúk kivitele, akkor a hajótulajdonosoknak számban és elkeseredésben nagyon megaporodott ellenséggel kellene szembeállani. Egyelőre ugyan semmi kétség, hogy a nemrég alakult Shipping Federation komolyan folytatja előkészületeit a tervezett lock-out-ra, de ha a dockmunkások egyesületei az előkészületektől meg nem ijednek — s erre nincs kilátás, mert nekik a harc esetén sincs veszíteni valójuk — úgy aligha nem a kormány lesz kénytelen letenni a hagyományos laissez faire politikáról s valamely közvetlen elhárítására. Mert attól eltekintve, hogy a tőkének és munkának ty összeállításából okvetlenül vér folyna, az államhatalom nem maradhatna annak néma tanúja, mint roskadna össze, pusztulna él, tán örökre, a nemzetnek pártatlan i para.

Másrészt mi a hajótulajdonok legfőbb érve kétségbeesett lépésük védelmére? Hogy a hajózási üzlet így is, úgy is veszendőben van és semhogya apránként ölessék meg a dockmunkások újabb és újabb orozatlan követeléseit által, inkább egy végkimerültség vagy megadásig vivandó, bírokra mennek. Ennek a védekezésnek azonban egy nagy hibája van, az, hogy alapjában sántít. A dockers' union-ok ugyan sok helyen valóban oroztatlanok és egyik másik hajótulajdonost ép oly zarnokilag szorítanak, mint csak valaha munkaadó mukást szorított; de egyes szörványos esetektől eltekintve, melyeknek a solidaritás szempontjából szintén van némi igazolásuk, a munkásoknak oly követeléseiről szólni, melyek az egész hajózási üzletet megbénítanák s plane tönkremenéssel fenyegetnék, nem lehet. Nagy garral hivatkoznak a munkaadók bizonyos flagrans esetekre, de ismételni kell, ezek csak szörványosak s csak az angolnak generalizálási képtelensége s a tőkétulajdonos sértett büszkesége fujhatja fel általános fontosságává. Ilyen eset például a barrowi „Ariadne” hajó. Ezt a hajót harrowi union-beli munkások rakodták meg s ez szépen el-elvitorlázott Birkenheadbe. Mikorra ideért, már akkorra a barrowi dock-munkások egyesülete felszólította a birkenheadi egyesületet, hogy akadályozza meg a hajó kirakodását, a míg csak a barrowi dock társaság szélnek nem ereszti nem unionbeli munkásait. A mi meg is történt. Az „Ariadne” tulajdonosai méltán kérdehetik, miért kelljen az ő hajójuknak a birkenheadi kikötőben tétlenül vesztegelnie s nekik pénzbeli kárt szenvedni csak azért, mert a barrowi dock-társaságnak baja van a munkásaival? Meg kell hagyni, hogy a munkások solidaritásának érdekén kívül erre nincs válasz. Amde szerencsére az ily esetek ritkák, legalább a nagy reggeli kiadású lapok, melyek majdnem kivétel nélkül a töképartján állnak, csak itt ott tudnak hasonlóról hírt adni, pedig Isten s ember látja, a készség nem hiányzik náluk. Itélje már most meg az olvasó, vajjon ily elszigetelt esetek szolgálnak-e kellő igazolásul egy elkeseredett harc megkezdésére. Megengedjük, egyik-másik continentalis szállítócég vagy iparág kárörömmel nézheti ezt az Angliában kerekedő vihart, melyből ők közvetlenül nagy hasznot húzhatnak; de kétségbe vonjuk, hogy egy általános felfordulás Angolországban, mely az egész hajóforgalom felfordulását vonná maga után, a világ bármely államának érdekében volna.

Nyilt-tér.)*

Választó polgárok!

Holnap hivatta lesztek gyakorolni féltékenyen őrzött alkotmányos jogamk egyik legszebbikét, a szabad választási jogot, 30 városi képviselőre adván szavazatokat. E magasztos jogotok gyakorlásánál csak egy érzelem: **a kedves magyar hazánk, mindnyá-**

junk közös anyahazája iránti rendületlen hűség és hála érzete vezéreljen; mert hisz csak Magyarország tartotta tiszteletben, becsülte meg mindenkor olasz eredetiségünket. Egyedül kedves magyar hazánk az, mely hivatva lehet és van hön szeretett Fiuménkat boldoggá és nagygyá tenni!

Ez alkalommal is, mint mindig, oly férfiakat ajánlunk nektek, kik úgy honszeretet, mint értelmesség tekintetében egyaránt érdemesek teljes bizalmatokra!

Jelöltjeink közt vannak oly lelkes fiumei polgárok, **kik szívvel és lélekkel magyarok voltak akkor is, midőn magát magyarnak vallani vétek volt; oly férfiak, kik a magyar hazához való tántoríthatlan ragaszkodásuk, a magyar szent ügy iránti lelkesedésükért áldozatkészen szenvedtek fog-ságbüntetést s számkivetést is.**

Kérünk tehát benneteket sorozatok zászlónk alá s szavazatok teljes öszszetartásban egyhangulag következő jelöltjeinkre:

- Bellen Endre jogtudor
- Blasich József
- Benzan János orvostudor
- idősb Cante József
- Catti György orvostudor
- Ciotta János
- Corossacz János
- Dall'Asta Szaniszló jogtud.
- Donáth Imre
- Fletzer Ferenc
- Gelletich Miklós jogtudor
- Giacich A. F. lovag
- Gerbaz Ármin
- Gregorich Othmár
- Leard József
- Maderspah Sándor
- Malle Endre
- Plóech Hannibal
- Poschich A. F.
- Repach József
- Schlemmer Károly
- Simonich Antal
- Ürményi Bernát
- Verzenassi József
- Vivant Raimund
- Walluschnig Antal
- Weber Frigyes
- Wild Antal
- Zaccaria Ádám
- Zängerle G. R.

Éljen a magyar Fiume!

Éljen a dicső, a nemes, a lovagias Magyar Nemzet!

FIUME 1890 November 22-én

A Fiumei Magyar nép-párt választó bizottsága.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal elölösséget a szerk.

Szerkesztői üzenet.

E. R. Fiume. A beküldött tárczacikket a legjobb indulattal vettük kezünkbe s minden áron arra kívántunk törekedni, hogy a hiányok pótlásával kinyomassuk fáradságos munkájának gyümölcsét, mert határozottan elismerjük hogy annak bőséges epizódjai óriási fáradságába kerültek bár dolgozatának egyes epizódjai külön-külön kidolgozva a legjobb tárczacikké váhatának, minden összefüggés nélküli átmenetei és helytelen elrendezésnél fogva élvezhetlen khaoszá válnak. Ha a cikket tanácsunkhoz képest át-dolgozni hajlandó, sziveskedjék bennün a szerkesztőségben meglátogatni.

100 Márka

fizetetik minden tüdőbajosnak, ki a világhírű maláta készítmény használásával biztos javulást el nem ér. Köhögés, rekedtség, asthma, tüdő- és légcsőhurut kiütés stb. már néhány napi használat után elmúlnak; száraz alkalmazzák kitűnő sikerrel. E maláta készítmény nem titkos szer, hanem maláta és tengeri vegyületekből állítatik elő. A legmagasabb hatóságoktól bizonyítványok állnak rendelkezésre. Ára: 3 üveg ládában 3 frt, továbbá 5 frtos, 12 frtos 9 és 6, szállítmányok ZENKNER ALBERT, a maláta készítmény feltalálója, Berlin (26).

A Flandriai gróf ő kir. Fensége által alapított

PALINI PEZSGÓ-GYÁR

a legjobb, legkedveltebb és többszörösen kitüntetett hazai pezsgőt szolgáltatja.

Vezér képviselő:

STREM JÓZSEF

BUDAPEST, Teréz körút 5. sz.

Kapható Fiumében:

CSILLAG & PICK-nél.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1890. november havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

	Gőzös	1890 november
Marseille	„Stefanie”	1-10
Spalato Cattaro Antivari, Bari	„Braemar”	1-10
Liverpool	„Tarifa” (Cunard Line*)	5-15
Malta, Catania, Messina Bari, (Barletta, Brindisi, Corfú)	„Braemar”	5-15
London	„Sultana”	5-15
Rio de Janeiro, Santos	„Szechényi”	10-20
Dunkerque	„Tibor”	10-20
Glasgow	„Tisza”	15-25
Dunkerque	„B. Kemény”	15-25
Rouen	„Jókai”	20-30
Liverpool	„Aleppo” (Cunard Line)	20-30
London	„Durham”	20-30
Hull, Newcastle o/T	„Bassano”	20-30
Fiume	„Sceptre”	1-10
Bordeaux	„Devonia” (Auncor-Line)	1-10
New-York	„Braemar”	1-10
Malta, Catania, Messina, (Barletta Brindisi Corfú)	„Jókai”	1-10
Rouen	„Szápáry”	5-15
Dunkerque, Bristol	„Winstead”	5-15
London	„California” (Anch. Line)	5-15
New-York	„Palmyra” (Cunard Line)	10-20
Liverpool	„Yeddo”	15-25
Hull, Newcastle o/T	„Valin”	15-25
Bordeaux	„Stefanie”	20-30
Rouen	„Adria”	20-30
Glasgow	„Saragossa” (Cunard Line)	20-30
Rotterdam	„Corsaire”	20-30
Oporto	„Narva”	20-30
Marseille		
Liverpool		
Spalato, Cattaro, Antivari, Bari		
London		

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. október hóban.

Legujabb! Sétabot-furulya!

Idényszerű ujdonság!

A sétabot-furulya kettős célra szolgál: Mint sétabot nagyon csinos külsővel bír, mint furulya pedig tisztán kihangolt, felette kellemes zenéjű hangszer, melyet bárki legott megtanulhat. A sétabot-furulya félhangokkal bír minél fogva bármely zenedarab rajta eljátszható. Különös fontossággal bír a **sétabot-furulya kirándulók részére**, kik könnyű módon sétaközben lépten-nyomon zenei élvezetet szerezhetnek vele maguknak és társaiknak. E **sétabot-furulya** ára csomagolással együtt utánvét mellett 1 frt 70 kr. Ajánlatosabb azonban az összeget előre elküldeni, mely esetben 2 frtnak előleges utalványozása ellenében bárhová bérmentve elszállítatik.

STERNBERG ÁRMIN,

Hangszeripartelepe BUDAPESTEN.

VI., kerepesi-ut 36. sz.

Kivánatra nagy képes hangszerkatalógusom érdeklődőknek ingyen és bérmentve megküldeték. — Harmonikáról szóló képes árjegyzék külön kiadásban.